

ΕΚΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ

Του Α. ΝΤΟΡΛΙΑΚ

ΤΟ πορτάκι έκλεισε με ξερό κρότο. Μιά νταντά με ένδυμασία χωρικής της Βρετανίας βγήκε από το έξομολογητήριο και με θλιμμένη όψη ξαναπήγε στη θέσι της ένω μιά άλλη παχουλή νοικοκυρά, με πρόσωπο που γούλιζε, κατακόκκινο, έπηγε και γονάτισε μπρός στον παπά...

‘Ο πνευματικός έτοιμάστηκε να την ακούση.
 — Είμαι άπελπισμένη, άγιε πνευματικέ. Είμαι καταραμένη! τού ελεπε και οι λέξεις αυτές βγήκαν από τή χείλη της έξομολογουμένης με τόση λύπη, ώστε ο πνευματικός ο τόσο συνηθισμένος στή ανθρώπινες θλίψεις, ταράχτηκε έως τή βάθη της ψυχής του.
 ‘Ερριξε ένα γογγυρο βλέμμα στή γυναίκα που ήταν γονατισμένη στή πόδια του, και ελεπε ότι τού ήταν έντελώς άγνωστη...
 Τό πονεμένο προσώπο της διατηρούσε ακόμη ίχνη παληάς καλλονής, τή χαρακτηριστικά της ήταν ευγενικά και ύπερήφανα, και παρ’ όλην τήν απλότητα της περιβολής της φαινότανά πως άνηκε σέ ύψηλη κοινωνική τάξη.
 — Έμπιστευθήτε τόν πόνο σας στό Θεό, κόρη μου, ελεπε ο ιερεύς. ‘Η μακροθυμία του εινε άπειρη όπως και ή αγαθότης του...
 — Καί ο δικαιοσύνη του; φώτησε με δόκωφη φωνή ή άμωρτωλή.
 Οι λυγμοί τήν έπνιγαν όμως; και σταμάτησε γιά νά έξακολουθήση σέ λίγο.
 — ‘Ηλιθα σέ σās, νά πώ τόν πόνο μου, τόν πόνο που κρέπει νά κρυβώ από τούς άλλους, ήλιθα νά άνακουφίσω τήν καρδιά μου, από τό μυστικό που τόσα χρόνια τήν πληγώνη...
 — Μήλψε, κόρη μου, σέ ακούω...
 — Έχω ένα γυιό είκοσι έτών, τόν μόνο που μου έπέζησε από τή τέσσερα παιδιά μου... και πεθαίνει!... Μου κρύβανε τήν κατάστασι τού... με άπομακρύνανε... άλλα κρυφτηκα πίσω από ένα παραπέτασμα... έβαλα αυτί... ν’ άκουσ... ναι, άκουσα αυτή τή φράσι :—‘Δέν θά περάσθ τόν φθινόπωρο!’
 — Mater Dolorosa! ψιθύρισε ο ιερεύς κ’ έπειτα με πεύδ ισχυρή φωνή προσέθεσε :
 — Οι άνηρωποι ύπόκεινται σέ πλάνες, κόρη μου, και πολλοί άνηρωποι καταδικασμένοι από τήν άνθρωπινή έπιστήμη, έθεραπεύθησαν χάρις στήν αγαθότητα τού Θεού...
 — ‘Όχι! όχι! φώναξε ή μητέρα μέσα στον παραξωμό τής άπελπισίας της.
 — Οι γαρφοί ελεπαν τήν αλήθεια. Θά πεθάνη όπως και οι άλλοι τόν ίδιο, τόν άπαίσιο μήνα...
 ‘Ο έξομολογητής έρριξε πάλι άνθρωπινό βλέμμα έπάνω στήν παραδόξη έξομολογουμένη. ‘Αν και ήτανε πολύ ταράγμένη έν τούτους δέν μπορούσε νά πη κανέναν πως ήταν τραλήη.
 — ‘Ησύχασε, τέκνον μου, ήσύχασε και διηγήσου μου, τής ελεπε γλυκά.
 — Τό πάθημά μου εινε φοβερό, ελεπε ή έξομολογουμένη άναστενάζοντας. Εινε τριάντα χρόνια από τότε που εβρου μούλις δέξα όκτώ έτών... Μή ελεπαν παντρέψη μ’ ένα αξίωματικό τού ναυτικού, όταν δυτερα

από λίγους μήνες, έφυγε ξαφνικά γιά τή Σενεγάλη. ‘Η άπουσία του κράτησε πολύ... ‘Ημωνα όρανή, μόνη, χωρίς κανένα προστάτη στον κόσμο... Τέλος, ο πάτερ μου... Τί νά σās πώ ... ‘Ενω έκείνος έκτελούσε γενναία τόν καθήκον του, ως στρατιώτης, έγω ληρημόνησα τή συζυγικά μου καθήκοντα. ‘Αμαρτήσα!...
 — Έξακολουθήσατε...
 — ‘Η τιμωρία δέν άργησε νά έλθη ... έγεινε μητέρα... και πριν γεννηθί τόν παιδί μας, ο συνένοχος μου, ο πατέρας του, άρρώσθησε, έπέθανε και μ’ άφησε μοναχή στήν τρομερή θέσι που εβρου.

Τί νά έκανα; Είξερα καλά τόν συζυγό μου. ‘Ηταν αδιάλλακτος στό ζήτημα της τιμής! Τήν παραμικρά ύπόνοια άν ελεχε, εβρου χαμένη!... ‘Ο φόβος με έκανε άθλια!... Προφασίστηκα πως ήθελα νά ταξειδέσω, έκρυφα τήν κατάστασι μου, και κάτω από ένα ψεύτικο όνομα σ’ ένα άπομακρυσμένο μέρος έφερα εις τόν φώς ένα γυιό στίς 18 όκτωβρίου.
 ‘Έγινε σιωπή. Αυτή τή φορά ο ιερέας δέν ελεπε: έξακολουθήσατε...
 — Τότε... ‘Ω, τότε, πάτερ μου, άναγκάσθηκα νά έγκληματήσω και γιά τόν έγκλημά μου αυτό έκλαψα πολύ και μετανόησα πικρά. Αισθανόμωνα ένα είδος μίσους έναντίον τού άθίσου πλάσματος. ‘Η θέα του με έκανε νά τρέμο. ‘Ω! εβρου άσυγχώρητη. Ελεχα λεπτά, και μπορούσα νά έμπιστευθώ τόν λάθος μου σέ καλούς άνηρώπους, νά εξαγοράσω τής ύπηρεσίες τους, και τή σιωπή τους. ‘Αλλά όχι! φοβήθηκα μή μαθευτή, φοβήθηκα τήν όργη τού κόμητος και έγω, ή μητέρα του, πήγα μόνη μου τόν παιδί μου... στό ‘Εκθετοροφετο!...
 Στό σημείο αυτό ή έξομολογουμένη στάθηκε συντετριμμένη, περιέμενε μίαν ένθαρυντική λέξη. ‘Αλλά ο ιερεύς σιωπούσε.
 — Με καταδικάζετε και έχετε δίκη, πάτερ μου, συνέχισε. Κι όμως σκεπτόμωνα νά φροντίσω γιά τόν παιδί μου άργότερα... ‘Εκρέμασα στό λαμό του ένα μικρό μετάλλιο, άνάμνησι τού πατέρα του, με τή αρχικά τού όνόματος Ι. Μ... ‘Αλλ’ όχι! ψέμματα, λέω ψέμματα, όπως έλεγα στον έαυτό μου. Δέν ήθελα νά τόν ξαναδώ τόν παιδί αυτό τού αίσχους και τής άτιμίας, έπρεπε νά εξαφανισθί γιά πάντα... Μπορεί μάλιστα και νά ευχόμουν νά πεθάνη! Κι’ όταν περνούσα από τόν ίδρωμα τής όδοϋ ‘Αμπερό που τόν ελεχα παραδίδασιν νόμιμα πως θά σκουγα μιά φωνή νά μου λέη :—‘Αθλία!...
 ‘Ο παπάς έξακολουτούσε νά σωπαίνη.
 — ‘Ω ναι, άθλία μητέρα, άπλαχνη μητέρα, χωρίς καρδιά!... ‘Ο καιρός περνούσε ως τόσο και τό μυστικό μου έμπε θαμμένο... Ριχτηκα στό στρόβιλο της ζωής, προσκόπησα νά λησμονήσω... Λησμονήσα!!! ‘Ο άνδρας μου δέν ύποπευότανε τίποτα. ‘Ενα άλλο άγόρι γεννήθηκε τόν ίδιο μήνα ‘Οκτώβριο, νόμιμο αυτό, μάλις μονάχα ήμέρες έζησε... Αυτή ήτανε ή πρώτη προσιδοποιήσις, αλλά έγω δέν έδωσα προσοχήν... ‘Απόκτησα άλλα τρία παιδιά... Και τή τρία πεθάνανε τόν ίδιο μήνα... Τό ένα όταν έκανε τή πρώτη βήματα, κ’ έψέλιζε «παπά, μαμά...» Τό άλλο όταν έπηρε τήν πρώτη

μετάλημ... Τό τρίτο... έκείνο πού πεδάει τώρα είνε εικόσι χρόνόν!...

Δυνατός λυγμός συνεκλόνησε ξαφνα τήν εξομολογουμένην, διά- κιασε τό μαντίλι της κ' εξηκολούθησε μέ πνιγμένη φωνή :

“Ο Θεός μέ τρωάει, ό άπορριγμένος γυιός μου έκδικείται, τό αισιάνουμα, τό ξέρο. ‘Εκείνος, πού έγω έγκατέλειπα έπικαλείται έναντίον μου τή θεία δικαιοσύνη, και μου όρπάξει τά παιδιά μου τό ένα ύστερα από τό άλλο άλύπητα, όπως έφερόμια κι' έγω γιά τον. Θέλησα να καταπραύνη τήν όργην του, να έπανορθώσω τό εγκλημα... Αλλοίμονο! Δέν τοκμώ ν' αναζητησω τά ίχνη του, γιά να του ζητησω συγχώρεσι και έλεος, φοβούμαι μήπως μου πούνε πως δέν υπάρχει πειά! Μήπως μου πούν πως πέθανε!...πως πέθανε μέ τήν κατάρσι στα χείλη!...

...‘Εσώπησε...‘Ο ιερεύς εξεκολούθησε να κρατάη τήν ίδιου του βουβαρώνα...

“Ο εξομολογητής ιερεύς πάτερ Βικέντιος, ήταν τρόφιμος έκθετο- τρεφείου. Τό δημόσιον φιλανθρωπικόν γραφείο τόν είχε παραδώσει σε μιά γυναίκα άπ' τή Βρετανίαν, πού είχε πέντε παιδιά. Είχε μεγαλώσει μέσα σε άγρια τοπεία, βόσκοντας άγελάδες, και πρό- βατα, ρεμβάζοντας κάτω από τό πέγγοσ, των άστεριών, άκουμπι- σμένος σε κανένα πελώριο δένδρο. Μέσα σ' εκείνη τή μοναξιά είχε άναπτυχθή στήν ψυχή του ή χλίσσι του προς τήν ιερουσύνη.

“Όταν τό μεσημέρι άκούσε τό σήμαντρο τής εκκλησίας του χω- ρίου έσκέπαζε τό ναθαιριον του μέτωπο κάτω από τό χαμηλό και συνθροπό οθρανόν τής Βρετανίης, κι' έλεγε μέ σοβαρότητα τους ιερούς λόγους τής προσευχής :

“Αγγελος Κυρίου εβαγγέλισατο τή Μαρία... κ.τ.λ. κ.τ.λ.”

Τήν έκαούσε τής πρώτης του μετάλημης έπήγε στό γέροντα διευθυντή του ιεροδιδασκαλείου, και τούτέλε διήθελε νάγείνηπατάς.

- Μά χρειάζεται πολυ δουλειά, παιδί μου.
- Θά έργασθώ...
- Πρέπει να μάθης λατινικά, άκόμη δε και άλλα πράγματα.
- Θά μάθω...

Μπροστά σ' αυτή τήν άκλό- νητη θέλην, ό σεβασμός ιερέας έκάμφθηκε συγνηγμένος. Τό χέρι του Κυρίου ήταν επάνω από εκεί- νο τό παιδί.

Χάρης είνε τήν προστασία του, ά μικρός Βικέντιος εισήλθε εις τό ‘Ιεροδιδασκαλείον Βενών, όπου μέ τήν πρώτη του άνάπτυξη, μέ τό λεπτό του πνεύμα, μέ τήν ευ- σέβεια του ένέπνευσε στους καθη- γητάτου τίςλαμπρότερες έλπίδες.

“Όταν ό Βικέντιος έγενε παιά άνδρας δικαίωσε όλες τον τίς προσδοκίης. ‘Ανακαιτανενώτατοςέ- ζητήθη σε μιά από τίς σπουδαιο- τερες ένορίες τής πρωτεύουσής...

Και τώρα άκούγοντας τή φο- βερή αυτή εξομολόγησι είχε κα- ταληφθει από άλλόκοτη ταραχή. “Όλη ή παιδική τουήλικιά περ- νούσε από μπροστά του. Θυμότανε τήν έγκατάλειψη, τήν άπορό- νωσι, τίς πάρες του, θυμότανε τήν στέρησι των μητρικών χαδιών, τά άφωνα δάκρυα πού άνέβαιναν από τήν καρδιά του, όταν οι μι- κροί όμογάλλοι του, φωνάζανε «μαμά» ενώ εκείνος δέν είχε κανένα τόν όποιον να μπορούσε να δώση έκείνο τό γλυκό όνομα.

“Η λεπτή του φύσις δέν μπόρεσε ποτέ να εξοικειωθή με τό βά- ναυσον περιβάλλον πού ζούσε... ‘Η φλογερή δε δίψα τής αγάπης, πού αισθανότανε τόν έφερε στα πόδια τής Παναγίας τήν όποία μονάχα μπορούσε να κάλεση «Μητέρα του»!...

Συλλογίζτανε άκόμη τό ευλογημένο έκείνο μετάλλιο, πού είχε κρεμασμένο στο στήθος του, τή μόνη κληρονομία πού είχε από τους άγνώστους γονείς του.

Και τό ύγχο του βλέμμα άγάλλιασε τήν γονατισμένη γυναίκα μπροστά στα πόδια του.

Τήν μητέρα του!

“Ηταν ή μητέρα του, πού είχε έλθει, και φώναζε τά λάθη της, να σπαλάμει τής, τό έγκλημά της, τήν άπελπισία της!... ‘Ηταν ή μητέρα του!...

Και τού έρχότανε ένας άκατάσχετος πόθος να φωνάξη ;

— Μητέρα μου. ‘Εγώ, έγώ είμαι τό παιδί σου!

“Ηταν μάλιστα τόσο μεγάλος ό πειρασμός πού άνοιξε τό στόμα του, έτοιμος να μιλήση... ‘Αμέσως όμως εσταμάτησε...‘Ο λόγος έμεινε επάνω στα χείλη του.

... ‘Η εξομολογουμένη εξεκολούθησε να σιωπά και να περιμένη. Τέλος ό ιερεύς άργά μέ άπειρη γλυκύτητα, από τήν εύπλαχνία πού έπλημμύριζε τήν ψυχή του, ειπε :

— ‘Ελιπίεζε, δυστυχισμένη κυρία... Διώχτε από τήν ψυχή σας τίς ίδιές αυτές του μισους και τής έκδικήσεως. Τό παιδί δέν έκδικείται ποτέ τή μητέρα του, κι' ό γυιός σας (σας μιλώ τώρα ως άν- θρωπος και ως ιερεύς) ό γυιός σας, πιστεύεται με, μόνο στοργή τρέφει γιά σας... ‘Αντι να ζητή να στείλη τον κεραυνό από τόν ου- ρανό αν βρσκαίεται εκεί, θά εύχεται γιά σας, και εάν ζή θά είνε έτοιμος να προσφέρη μ' όλη τήν καρδιά του, τήν ζωή του, γιά να

ΤΗΣ ΤΑΒΕΡΝΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

“Αν ποτέ μου λημονήσω
Και δέν πιά και δέν μεθύσω,
Σαν πλοιάσω στο κρεβάτι
Δέν μπορώ να κλείσω μάτι.
Εις τό σιδωμά μου γυρίζω
Και στενάξω και γογγύζω
Τρομερή με πίνει τρέλλα,
Κ' ένδυρνόμαι τήν βαρέτα.

Ήλην και όταν κατάνω
Τέλος πάντων να τό κλείσω,
‘Σ τ' όνειρό μου βλέπω δράκους
Και στοιγία και βροντολάκους.
Βλέπω δαίμονας και χάρον
Πού μ' όρπάζουν άρον άρον
Και φοβούμαι και τρομάζω,
Και σ' τόν ύπνο μου φωνάζω,

“Όταν όμως τό βροντήσω
Και καλά, καλά μεθύσω,
Σαν μικρό παιδί νουάζω,
[Λυρικά]

“Όπου να βρωθό πλαγιάσω.
‘Ελαφρά εύθής άρχίζω
Νά φουώ, να θουαλίτω,
Και στον ύπνον μου πλείω
‘Απαιτό τήν εύτυχία.

Βλέπω εύμορφας κοπέλλας
Και φίληματα και τρέλλας
Φαγγία περουν έμπρός μου
Τά καλλίτερα του κόσμου,
‘Η βαρέτα με προσμένει
‘Ως άπάνω γεμισμένη.

Και άκούω χωρατάδες
Και χροούς και παινατίδες,

Και τυφλός λοιπόν τό βλέπει
Πώς συμφίρει και πώς πεφίρει,
Κάθε βράδυ πριν πλιγιάσω
Μιά χιλιάδικη ν' αδειάσω

A. Κατακούζηνης

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Στό προσκέφαλο του άρρώστου

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ:—Τό ύμβροχίον πρέπει να γίνη χωρίς άλλο. Που- ούς άλλους γιατρούς θέλετε να καλέσουμε.

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ, (Με όβραμένη φωνή).—Σ' αφήνω έλεύθερο, γιατρέ μου, να διαλέξης τους συννεόχους σου!...

EΚΕΙΝΟΣ.— Χασμάθη δε- σποινίς ; Θά ελχάτε σήμερα πολυ όχλούς επισκέψεις.

EΚΕΙΝΗ.-‘Α, όχι...‘Ο πρώτος ελθε σεις!...

‘Η οικοδέσποινα πρόδόν φιλο- γενούμενον, ό όποιος δέν έννοεί να τό κουνήσει.

— ‘Η οικογενεία σας θά σας έπόθση...

— Λέτε ; Τότε θά γράψω να 'ορθούν ή ή γυναίκα μου με τά παιδιά!...

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΜΑΣ

Τήν παρελθούσαν εβδομάδα άνενέωσαν τής συνδρομής των και ενεγράφησαν τό πρώτον οι κά- τωθι συνδρομητάι :

- Μ. Παπαδάκης, Η Παναγιώτη, Η ‘Αντωνίου, Δ)ιες Κρυσταλλίδου, Δ)ις Σταυροπούλου, Δ. Τρακοταπούλος, Κ. Χατζηκόστας, Έυθερ. Μπιστικός, Ι. Ριζοπούλος, Γ. Σίφας, Ν. Μπαμπάλης, ‘Ελενη Νικολοπούλου, Συγκλητική Σπανοπούλου, Ρ. Μυμής, Γ. Βαββέλης, Χ. Συντηγής, Γ. Πατριώτης, ‘Αδ. ‘Αντωνιάδης, Α. ‘Αναστασιόπουλος, Ν. Πέτας, Γ. Τρυφάννης, Κ. Έυμορο- πούλος, Έμμη Μπαρίδης, ‘Εσ. Ίωσήφ, ‘Οργανοεπιφώνιον Μυμής, Χ. Σταθούπουλος, Εύάγ. Λαντίης, Φιλ. Βαρδή, Α. Τσεβέλης, Α. ‘Αναγνωστού, Χ. Νικηφοράκης, Π. Μαρεμνιάνη, Δ. Έυσταθιοπούλου, Κ. Σουρίας.

έξαγοράση τή ζωή έκείνου ό όποιος είνε δυό φορές άδελφός του μπροστά στο Θεό. ‘Αλλά και σεις εις άντίλλαγμα όσων σας μετα- δίδω έπ' όνόματι του, να τόν σκεπτεσθε με οίκτω, κι' άν τό παιδί σας σωθή... μη λημονήσετε ποτέ έκείνον πού δικάζετε...

— ‘Ω, πάτερ μου, σας εύχαριστώ, τά λόγια σας με σώζουνε από τήν σπελεινία. Να ελστε ευλογημένος.

‘Η μητέρα έκλινε τό χλωμό της μέτωπο, ένψ ό ιερεύς μέ τήν ψυ- χή σπαργμένη τήν κοιτούσε κατάματα όσάν να ήθελε να άπου- πωση τά χαρακτηριστικά της εις τή μνήμη του.

‘Ηταν ή μητέρα του! Και τήν έβλεπε γιά πρώτη και γιά τελευ- ταία φορά!... Απήγγειλε τότε τήν ευχή τής άρέσεως και τά λόγια του επνίγοντο στο λαργύνα του. Δέν μπορούσε να άποσπάση τά μάτια του από τό όρατο έκείνο πρόσωπο, τό αυλακωμένο από τά δάκρυα, τό πρόσωπο έκείνο πού δέν θά ξανάβλεπε πειά.

— ‘Υπαγε εις ελιρην! ελτε τέλος.

‘Ο ιερεύς είνε νικήθ τόν άνθρωπο, τό μυστικό τής οικογενείας είχε φυλαχθεί. Κι' ένψ έκείνη έξηφανίζετο πίσω από μιά κολώνα, δυό μεγάλα δάκρυα έκύλησαν από τά μάτια του γυιού της.

— Κυτάξτε, ψιθυρίζη ή εκκλησιαζόμενης, τί χλωμό πού είνε σήμερα ό παππάς. ‘Ο καίμένος πολυ κουράζεται. Θάρωσότηση!...

‘Ο ιερεύς εγράφθη έν τώ μεταξύ προς τό παρακλήσιον, τής Πα- ναγίας. Κι' άφου γονάτισε μπροστά στην ‘Αγία Τράπεζα προσευ- χήθηκε θερμά ύπερ του κινδυνένοντος άδελφού του, τόν όποιον ποτέ δέν θά ίδη, ύπερ τής μητέρας του τήν όποιαν ποτέ δέν θά έπανήδη!...

Μεταφρ. Α. Β. Παμύρας

